

Як запобігти обману? Пам'ятка для батьків

- 1. Сприймайте дитину безумовно. Любіть її не за те, що вона гарна, розумна, здібна, добре навчається, допомагає. Любіть її просто за те, що вона є.**
- 2. Можна висловити своє незадоволення окремими діями дитини, але не дитиною загалом.**
- 3. Будьте вірними своєму слову, обіцянкам. Навіть якщо є об'єктивні причини і через якісь обставини ви не зуміли дотриматися своєї обіцянки, не вважайте не гідним для себе пояснити дитині причин, з якої порушили її.**
- 4. Будьте відвертими з дитиною. У побудові правильних і чесних відносин украй важливе бажання дитини бути з вами відвертим. Це бажання можна й потрібно стимулювати. Інколи ви самі можете стати ініціатором ігрової ситуації, де дитина, яка потрапила в скрутне становище, наприклад зламала квітку у вазі, має зробити свій внутрішній вибір на користь правди. При цьому можете сказати, що ви знаєте, хто зламав нещасливу квітку, і краще було б, щоб малюк поділився неприємною новиною раніше, оскільки спільними стараннями можна було б змінити ситуацію. Величезну роль тут відіграє ваша доброзичливість у словах та інтонації.**
- 5. Можна засуджувати дії дитини, але не почуття, хоч якими б не бажаними чи недозволенними вони були. Якщо ці почуття з'явилися, отже для цього є підстави.**
- 6. Незадоволення діями дитини не повинно бути систематичним, інакше воно переросте у її неприйняття.**
- 7. Поступово, але не ухильно знімайте із себе турботу та відповідальність за особисті справи вашої дитини і передавайте їх їй.**
- 8. Оцінюйте наслідки. Коли дитина вперше говорить неправду, необхідно пояснити їй наслідки цього вчинку. Зробіть це без сторонніх. Пояснення необхідне, воно дозволить дитині зрозуміти, що вона не одна у світі, що кожний вчинок має свій відголос — позитивний й негативний.**

Таке пояснення допоможе їй навчитися думати про майбутнє. Дайте змогу дитині самій залагоджувати наслідки її дій або бездіяльності. Тільки тоді вона дорослішатиме і ставатиме «свідомою».

9. Карайте дитину, залишаючи без хорошого, а не робіть їй погано.

10. Умійте прощати. Якщо ви ввели вдома «статусні» взаємини, без знижки на вік малюка ви ризикуєте виховати замкнену і боязку людину. Адже, даючи маху, дитина думає перш за все, що на неї чекає невідворотне і строге покарання. Відчуття самозбереження і бажання уникнути стає визначальним чинником в поведінці. І тут до брехні — один крок.

11. Посмійтеся разом. На несуттєву брехню можна відповісти з гумором. Насамперед це стосується маленьких дітей, які роблять перші спроби обманути. Залишаючись у рамках гри, ми ніби говоримо дитині: «Ти знаєш, що я знаю». Наш гумор дає дитині відповісти так само весело.

12. Заохочуйте чесність. Не залишайте непоміченим момент, коли ваша дитина призналася вам у чомусь. Повірте, що такі миті в житті дитини дуже важливі. Адже вона робить свій вибір. Не забудьте пояснити, в чому її помилка, але змістіть акцент на момент істини — на те, що ви пишастесь тим, що ваш малюк росте чесною людиною.

13. Подавайте власний приклад. Пам'ятайте: ваша дитина — це до великої міри ваш відбиток. Вона звертає увагу на те, що ви минаєте, навіть не озираючись. Ви виховуєте нечесну людину тоді, коли припускаєте можливість збрехати у присутності дитини. Інколи в цій брехні дитині відводиться визначена, нехай на перший погляд безневинна брехня. Наприклад: «Підійди, будь ласка, до телефону і відповідай, що мами вдома немає», — кажете ви і закладаєте цим фундамент для майбутньої брехні.

14. Любіть своє дитя. Якщо ви любите свою дитину — не уникайте шансу дати їй це відчути. Повторюйте частіше ці заповітні слова: «Я тебе дуже, дуже люблю»! навіть якщо дитина вчинила щось погане, все одно повторіть, що любите її. Так ви розвинете в душі малюка упевненість, що попри здійснені ним помилки, що він все одно улюблений і дорогий вам, що ви засуджуєте його вчинок, а не особистість загалом.